

Palmsöndagen

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Joh. 12:1–16.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Evangeliet denna söndag har redan utlagts på kyrkoårets första söndag, då predikan handlar om Jesu intåg i Jerusalem. Så mycket hellre kan vi idag framställa det ämne, som i vårt land sedan lång tid tillbaka haft sin plats i palmsöndagens predikan, nämligen altarets heliga sakrament. Detta heliga sakrament är ju ett hos oss ofta predikat, förkunnat och utlagt sakrament, som inte bara denna söndag, vårt kyrkoårs Kristi lekamens och blods fest, utan mer eller mindre i alla predikningar väcker vår tro på sin gåva. Varje omnämnande av Kristi mänskliga natur, av hans lekamens och blods makt över synden, döden och djävulen, bereder oss likaså att till syndernas förlåtelse, liv och salighet mottaga detta sakrament. Ja, all tonvikt vid detta sakraments firande och mottagande ligger på den eftertryckliga, hörbara, väl artikulerade förkunnelsen av den allt omvälvande, allt försonande, allt nyskapande kraft, som utgår av Kristi lekamen och blod. Om inte "för eder utgiven och utgjutet till syndernas förlåtelse" omvärver de heliga invigda gåvorna på altaret och i prästens händer, blir den heliga närvaron stum och överhöjld av ett täckelse, medan till ersättning blicken koncentreras så på nattvardsgästen, på hans förberedelser, på hans botfärdighet. Fortfarande kan då sakramentet firas giltigt och med stort allvar, men det, som saknas, är tron på evangelium, tron på sakramentets evangelium, tron på det slaktade Guds Lamm, som i sin heliga lekamen och i sitt dyra blod under brödet och vinet på altaret och i min mun framskapat en evig rättfärdighet. Utan denna tro kommunicerar jag bara med min egen fromhet, med mig själv. Med denna tro blir det begripligt, rimligt, ja, nödvändigt att efter sakramentets mottagande lova Gud med ord som "Loven honom för hans väldiga gärningar, loven honom efter hans stora härlighet". (Ps. 150:2) Ingen väldigare gärning finns än den seger, som Gud i sin mänskliga natur vunnit över synden, döden och djävulen. Ingen härlighet är större än den, som omger Kristi för oss utgivna och utgjutna lekamen och blod.

När vi sålunda prisar och upphöjer vad Kristi lekamen och blod är i sig själva, sker det för att alla skall dessbättre förstå katekesens ord: "Åtandet och drickandet verkar det förvisso icke, utan orden som här stå: för eder utgiven och utgjutet till syndernas förlåtelse". Sakramentet är för alltid anförtrott i predikoämbetets hand, är alltid det predikade sakramentet, som inte låter sig finnas i den ordlösa tystnadens stillhet, i en mystisk kontemplation bortom de många orden. Nej, också här gäller det: "Låten Kristi ord rikligen bo bland eder". (Kol. 3:16) Det är en dåraktig kristendom som mot varandra ställer predikan och sakrament, det myckna talande om den sakramentala tystnaden. Det rikliga talandet av Kristi ord innebär också det rikliga förkunnandet av sakramentet, utan vilket talande sakramentet nedsjunger till den mänskliga handlingens nivå, till den mystiska ceremoniens förföriska värld. Därmed har vi också ställts inför den katekesens sanning, som lyder: "värdig och väl beredd är den, som sätter tro till dessa ord: för eder utgiven och utgjutet till syndernas förlåtelse". Tron, tron allena, är vägen till det saliga åtnjutandet av det, som läggs på vår tunga, som gjuts in i vår mun. Tron, tron allena, står aldrig i motsats till sakramentet, till den påtagliga, konkreta, realistiska fattningen av Kristi lekamens och blods närvaro. Tron närs därav. Tron uppbyggs därav. Otrons människa däremot "är icke värdig och väl beredd". Härom säger vi så:

- I. altarets heliga sakrament är som predikat också bestritt,
- II. altarets heliga sakrament upprätthålles genom Guds barmhärtighet,
- III. altarets heliga sakrament skall av oss bekännas.

I. Altarets heliga sakrament är som predikat också bestritt.

Därför att detta sakrament är ett stycke av evangelium och är inbäddat i det predikade Ordet, möter det i alla tider samma motstånd som själva evangeliet. Icke först villolärande teologer, icke först spekulativa hjärnor vänder sig mot altarets sakrament utan Sa-

tan själv, "lögnens fader". (Joh. 8:44) Han rasar mot det heliga sakramentet och vill föröda det och beröva det dess välsignande verkan. Så uppväcker han i varje tid falka profeter, som kämpar mot Kristi lekamens och blods närvaro, eller som förnekar eller förringar sakramentets gåva till tron. Det är också Satan, som i denna den yttersta tiden vill lyfta sakramentet över lärostriden och göra det till den falska fridens falska måltid, där var och en tror, som han vill, eller som Satan vill.

II. Altarets heliga sakrament upprätthålles genom Guds barmhärtighet.

I vårt land står många härliga tempel, byggda för att på sina altaren uppbära det sakrament, som vi nu firar. I dag är där på många håll sakramentet ersatt av en måltid, som inte längre är Nya Testamentets sakrament, där Kristi lekamen och blod inte längre är närvarande, där man kan säga: "De hava tagit bort min Herre, och jag vet icke var de hava lagt honom". (Joh. 20:13) På de hedniska mysterieriternas sätt löper man samman i en gemenskap utan gränser, utan lära, utan katekes. Så mycket större framstår

Guds barmhärtighet mot oss, som utan all vår förtjänst och trots våra synder förskonats från att leva på detta sätt. Genom nåden allena, av ingen annan orsak, får vi i dag falla ned för det rätta sakramentet.

III. Altarets heliga sakrament skall av oss bekännas.

Att bekänna altarets heliga sakrament sker på flera sätt. Det sker genom att bruka det, att med hela den mässfirande församlingen deltaga i den heliga handlingen, när vi så kan. Det sker genom att i ord och handling avvisa det sakrament, som inget sakrament är, eller som är vanställt och förvrängt genom falsk lära. Det sker genom att för all världen redovisa vad sakramentet är, genom att inte instämma i alla ut-sagor om sakramentets beslöjade obegriplighet utan att i stället enkelt och klart säga, vad katekesen lär oss: "Altarets sakrament är vår Herre Jesu Kristi sanna lekamen och blod, av Kristus själv instiftat, oss kristna till att äta och dricka".

Amen.